

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

แบบสัมภาษณ์

- โครงการต้นครัวแบบอิสระ** เรื่องความรู้และการปฏิบัติของมารดาในการให้อาหารเสริม แก่เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี บ้านสันโป่ง ตำบลบ้านภาค กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
- วัตถุประสงค์** เพื่อวัดความรู้และการปฏิบัติของมารดาในการให้อาหารเสริม แก่เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี
- คำแนะนำ**
1. แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สัมภาษณ์เฉพาะมารดาที่มีบุตรคนสุดท้ายอายุต่ำกว่า 5 ปี
 2. แบบสัมภาษณ์นี้ใช้ 1 ชุด ต่อ 1 คน
 3. แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้
 - ส่วนที่ 1 คำถามทั่วไปด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม จำนวน 4 ข้อ
 - ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการคลอด จำนวน 7 ข้อ
 - ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติของมารดาในการให้อาหารเสริม แก่เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 19 ข้อ
 4. การบันทึกผลสัมภาษณ์ ให้ทำการสัมภาษณ์ทุกข้อ อซ้ำทั้งไว้โดยไม่มีเหตุผล
 5. ให้กาเครื่องหมาย / หรือ ล้อมรอบหัวข้อที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบและเติมข้อความในช่องว่างให้ครบ

เลขที่แบบสัมภาษณ์.....

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....อายุ.....ปี

บ้านเลขที่.....หมู่ 3 บ้านสันโป่ง ตำบลบ้านภาค กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ทำการสัมภาษณ์.....เดือน.....พ.ศ.2534 ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม

1. สมาชิกในครอบครัว (เป็นผู้อาศัยอยู่ในครอบครัวนี้ถาวรหรือประจำ)

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	อายุ	เชื้อชาติ	ศาสนา	สถาน- ภาพ สมรส	ความ สัมพันธ์ กับ หัวหน้า ครอบครัว	ระดับ การ- ศึกษา สูงสุด	อาชีพ
1
2
3
4
5
6

2. ในครอบครัวนี้มีสมาชิกที่ประกอบอาชีพมีรายได้.....คน

รวมรายได้ของครอบครัว.....บาท/ปี (ยังไม่หักค่าใช้จ่าย)

รวมรายได้ของบุคคลในครอบครัวที่มีส่วนช่วยเหลือในเรื่องอาหาร.....บาท/ปี

3. ในรอบปีที่ผ่านมา ครอบครัวยุคของท่านมีเงินเหลือเก็บหรือไม่
- / / มีเหลือ / / มีหนี้สิน
- / / ไม่มีเหลือ / / ไม่ทราบ
4. ท่านพึงข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยบ่อยครั้งมากน้อยเพียงใดใน 1 เดือน
- / / บ่อย (3-4 ครั้ง) / / บางครั้ง (อย่างน้อย 1 ครั้ง)
- / / นานๆ ครั้ง / / ไม่ฟังเลย
- ถ้าเคยฟัง ท่านฟังจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)
- / / เจ้าหน้าที่สาธารณสุข / / แพทย์ พยาบาล
- / / อสม. ผสส. / / หนังสือพิมพ์
- / / วิทยุ / / โทรทัศน์
- / / อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการคลอดของมารดา

1. ท่านตั้งครรภ์รวมทั้งหมดกี่ครั้ง
- / / 1 ครั้ง / / 2 ครั้ง
- / / 3 ครั้ง / / อื่นๆ ระบุ.....
2. ท่านมีบุตรที่มีชีวิตรวมทั้งหมดกี่คน
- / / 1 คน / / 2 คน
- / / 3 คน / / อื่นๆ ระบุ.....
3. ในขณะที่ตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้ายท่านได้ไปฝากครรภ์หรือไม่
- / / ฝาก / / ไม่ฝาก
4. บุตรคนสุดท้ายของท่านเกิดเมื่อไร วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
5. บุตรคนสุดท้ายของท่านมีน้ำหนักแรกเกิดเท่าไร.....กิโลกรัม
6. เมื่อคลอดบุตรคนสุดท้าย มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาเยี่ยมท่านหลังคลอดหรือไม่
- / / มี / / ไม่มี

ถ้ามี ใครมาเยี่ยมท่าน

/ / เจ้าหน้าที่สถานีนามัส / / เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาล

/ / อื่นๆ ระบุ.....

7. ท่านได้รับการตรวจหลังคลอดหรือไม่

/ / เคย / / ไม่เคย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ และการปฏิบัติของมารดาในการให้อาหารเสริมแก่เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี
ความรู้

1. น้ำนมแม่ในระยะหลัง 6 เดือนหลังคลอดจะมีประโยชน์แตกต่างจากน้ำนมแม่ในระยะ 6 เดือนแรก
อย่างไร

/ / เหมือนเดิม / / ดีขึ้นกว่าเดิม

/ / ลดลงกว่าเดิม / / ไม่ทราบ

2. อาหารเสริมที่ควรให้แก่ทารกอายุต่ำกว่า 1 ปี หมายถึงอะไร

/ / อาหารทั้งหมดที่เด็กได้รับ / / อาหารที่เด็กได้รับนอกเหนือจากนมมารดา

/ / ไม่ทราบ / / อื่นๆ ระบุ.....

3. อาหารเสริมมีประโยชน์สำหรับทารกอายุต่ำกว่า 1 ปี อย่างไร

/ / เพื่อให้อิ่ม / / เพื่อให้อ้วน

/ / เพื่อให้แข็งแรง / / อื่นๆ ระบุ.....

4. ท่านเคยได้รับความรู้เรื่องการให้อาหารเสริมแก่ทารกหรือไม่

/ / เคย / / ไม่เคย

ถ้าเคยทราบ ทราบจากแหล่งใด หรือผู้ใด

/ / เจ้าหน้าที่สาธารณสุข / / วิทยุ

/ / พยาบาล แพทย์ / / โทรทัศน์

/ / อสม. ผ.สส. / / ญาติ

/ / อื่นๆ ระบุ.....

5. อาหารที่ช่วยให้เด็กเจริญเติบโตทั้งร่างกายและสมองมากที่สุดคืออาหารประเภทใด
 / / เนื้อสัตว์ / / ผัก ผลไม้
 / / ข้าว / / อื่นๆ ระบุ.....
6. เด็กที่ได้รับอาหารไม่เพียงพอจะทำให้เกิดโรคได้หรือไม่
 / / ใช่ / / ไม่ใช่
 / / ไม่ทราบ

ความรู้	การปฏิบัติ
<p>7. นมชนิดใดที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดสำหรับใช้เลี้ยงทารก</p> <p>/ / นมแม่ / / นมผสม</p> <p>/ / นมช็อคโกแลต</p> <p>/ / อื่นๆ ระบุ.....</p>	<p>บุตรของท่าน ได้กินนมชนิดใดบ้าง</p> <p>/ / นมแม่ ได้กินจนถึงอายุ.....เดือน เพราะ.....</p> <p>/ / นมผสม ได้กินจนถึงอายุ.....เดือน เพราะ.....</p>
<p>8. ในเด็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี ควรชั่งน้ำหนักหรือไม่</p> <p>/ / ใช่ / / ไม่ใช่</p> <p>ถ้าใช่ควรชั่งน้ำหนักบ่อยครั้งเพียงใด</p> <p>/ / ทุก 1 เดือน</p> <p>/ / ทุก 2 เดือน</p> <p>/ / ทุก 3 เดือน</p> <p>/ / อื่นๆ ระบุ.....</p>	<p>บุตรของท่าน ได้รับการชั่งน้ำหนักบ่อยครั้งเพียงใด</p> <p>/ / ทุก 1 เดือน / / ทุก 2 เดือน</p> <p>/ / ทุก 3 เดือน</p> <p>/ / อื่นๆ ระบุ.....</p>

ความรู้	การปฏิบัติ
9. ควรเริ่มให้อาหารเสริมครั้งแรกแก่ทารก เมื่ออายุเท่าใด / / ก่อน 7 วัน / / 2 เดือน / / 7-29 วัน / / 3 เดือน / / 30 วัน / / อื่นๆ ระบุ.....	ท่านเริ่มให้อาหารเสริมแก่บุตรของท่าน เมื่ออายุเท่าใด / / ก่อน 7 วัน / / 2 เดือน / / 7-29 วัน / / 3 เดือน / / 30 วัน / / อื่นๆ ระบุ.....
10. การเตรียมอาหารเสริม ควรเตรียมใน แต่ละมื้อเมื่อใด / / เตรียมให้พอในแต่ละมื้อ / / เตรียมให้พอใน 1 วัน / / อื่นๆ ระบุ.....	ท่านเตรียมอาหารเสริมให้บุตรของท่าน แต่ละมื้อเมื่อใด / / เตรียมให้พอในแต่ละมื้อ / / เตรียมให้พอใน 1 วัน / / อื่นๆ ระบุ.....
11. การเตรียมอาหารเสริมของทารกอายุ ต่ำกว่า 6 เดือน ต้องทำให้ละเอียดหรือไม่ / / ใช่ / / ไม่ใช่ ถ้าใช่ / / ใช้ครกหรือช้อนบดกับชาม / / เคี้ยวหรือย่ำ / / แช่วัวค่างคั้นแล้วนำมาตำ / / อื่นๆ ระบุ.....	ท่านเตรียมอาหารเสริมให้บุตรของท่านเมื่ออายุ ต่ำกว่า 6 เดือน โดยทำให้ละเอียดอย่างไร / / ใช้ครกหรือช้อนบดกับชาม / / เคี้ยวหรือย่ำ / / แช่วัวค่างคั้นแล้วเอามาตำ / / อื่นๆ ระบุ.....

ความรู้	การปฏิบัติ
12. ภาชนะที่ใช้เตรียมอาหารเสริมของทารก อายุต่ำกว่า 6 เดือน ควรทำความสะอาด อย่างไร / / ล้างน้ำธรรมดา / / ล้างน้ำสุก / / ต้มหรือลวก / / อื่นๆ ระบุ.....	ทำความสะอาดภาชนะที่ใช้เตรียมอาหารเสริม ของบุตรเมื่ออายุต่ำกว่า 6 เดือนอย่างไร / / ล้างน้ำธรรมดา / / ล้างน้ำสุก / / ต้มหรือลวก / / อื่นๆ ระบุ.....
13. วิธีการเริ่มให้อาหารเสริมแก่ทารก ทำอย่างไร / / ให้ทีละอย่าง / / ให้พร้อมกันหลายอย่าง / / ไม่ทราบ	ท่านเริ่มให้อาหารเสริมแก่บุตรของท่าน อย่างไร / / ให้ทีละอย่าง / / ให้พร้อมกันหลายอย่าง / / ไม่ทราบ
14. อาหารเสริมที่ให้ครั้งแรก ควรให้ ในปริมาณเท่าใด / / ให้จนม / / 1-2 ช้อนชา / / ไม่ทราบ / / อื่นๆ ระบุ.....	ท่านให้อาหารเสริมครั้งแรกแก่บุตรของท่าน ในปริมาณเท่าใด / / ให้จนม / / 1-2 ช้อนชา / / ไม่ทราบ / / อื่นๆ ระบุ.....
15. การให้อาหารเสริมแต่ละชนิดครั้งแรก ควรสังเกตอาการผิดปกติของทารกหรือไม่ / / ใช่ / / ไม่ใช่	เมื่อท่านให้อาหารเสริมแต่ละชนิดแก่บุตรของท่าน ครั้งแรก ท่านสังเกตอาการแพ้หรือไม่ / / ใช่ / / ไม่ใช่

ความรู้	การปฏิบัติ
<p>ถ้าใช่ ควรสังเกตอาการแพ้อะไร</p> <p>/ / ผื่นขึ้นตามตัว / / อาเจียน</p> <p>/ / แน่นท้อง / / ไม่ทราบ</p> <p>/ / อื่นๆ ระบุ.....</p>	<p>ถ้าใช่ท่านสังเกตอาการแพ้อะไร</p> <p>/ / ผื่นขึ้นตามตัว / / อาเจียน</p> <p>/ / แน่นท้อง / / ไม่ทราบ</p> <p>/ / อื่นๆ ระบุ.....</p>
<p>16. การให้อาหารเสริมแก่ทารกครั้งแรก ควรให้วันละกี่ครั้ง</p> <p>/ / 1 ครั้ง / / 2 ครั้ง</p> <p>/ / 3 ครั้ง</p> <p>/ / อื่นๆ ระบุ.....</p>	<p>ท่านให้อาหารเสริมแก่บุตรของท่านครั้งแรก วันละกี่ครั้ง</p> <p>/ / 1 ครั้ง / / 2 ครั้ง</p> <p>/ / 3 ครั้ง</p> <p>/ / อื่นๆ ระบุ.....</p>
<p>17. อาหารเสริมที่ให้ครั้งแรกควรเป็นอาหาร ชนิดใด</p> <p>/ / ข้าว / / กล้วย</p> <p>/ / อื่นๆ ระบุ.....</p>	<p>อาหารเสริมที่ท่านให้กับบุตรครั้งแรกคืออะไร</p> <p>/ / ข้าว / / กล้วย</p> <p>/ / อื่นๆ ระบุ.....</p>

18. ทารกควรเริ่มได้รับอาหารประเภทข้าว เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ครบทุกอย่างแทนนมวันละกี่มื้อ ตามช่วงอายุดังต่อไปนี้ และทำแบบฝึกหัดจริงต่อบัตรของท่านอย่างไร

ช่วงอายุ	ความรู้	การปฏิบัติ
	จำนวนมื้อ	จำนวนมื้อ
0 - 3 เดือน
4 - 5 เดือน
6 - 7 เดือน
8 - 9 เดือน
10 - 12 เดือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คู่มือในการสนทนากลุ่ม

โครงการต้นครัวแบบอิสระ

: ความรู้และการปฏิบัติตนของมารดาในการให้อาหารเสริมแก่เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี
บ้านสันโป่ง ตำบลบ้านกรด กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

1. เปิดฉากสนทนา

- 1.1 กล่าวต้อนรับและขอบคุณทุกคนที่มา
- 1.2 อธิบายถึงจุดประสงค์ในการสนทนาครั้งนี้ว่า เป็นการศึกษาเรื่องอะไร
ทำไมถึงสนใจศึกษา
- 1.3 อธิบายถึงวิธีการในการพูดคุย ชักถาม แจ่มให้ทราบว่าจะมีการใช้เครื่องอัดเสียง
จะมีคนคอยจดคำพูดที่สนทนากัน ขอให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่
- 1.4 ผู้ดำเนินการสนทนาแนะนำตนเอง กลุ่มผู้ศึกษา และขอให้ผู้ร่วมสนทนาบอกชื่อตนเอง
- 1.5 ใช้คำถามอุ่นเครื่อง ประกอบภาพโปสเตอร์ของเด็กขาดอาหาร

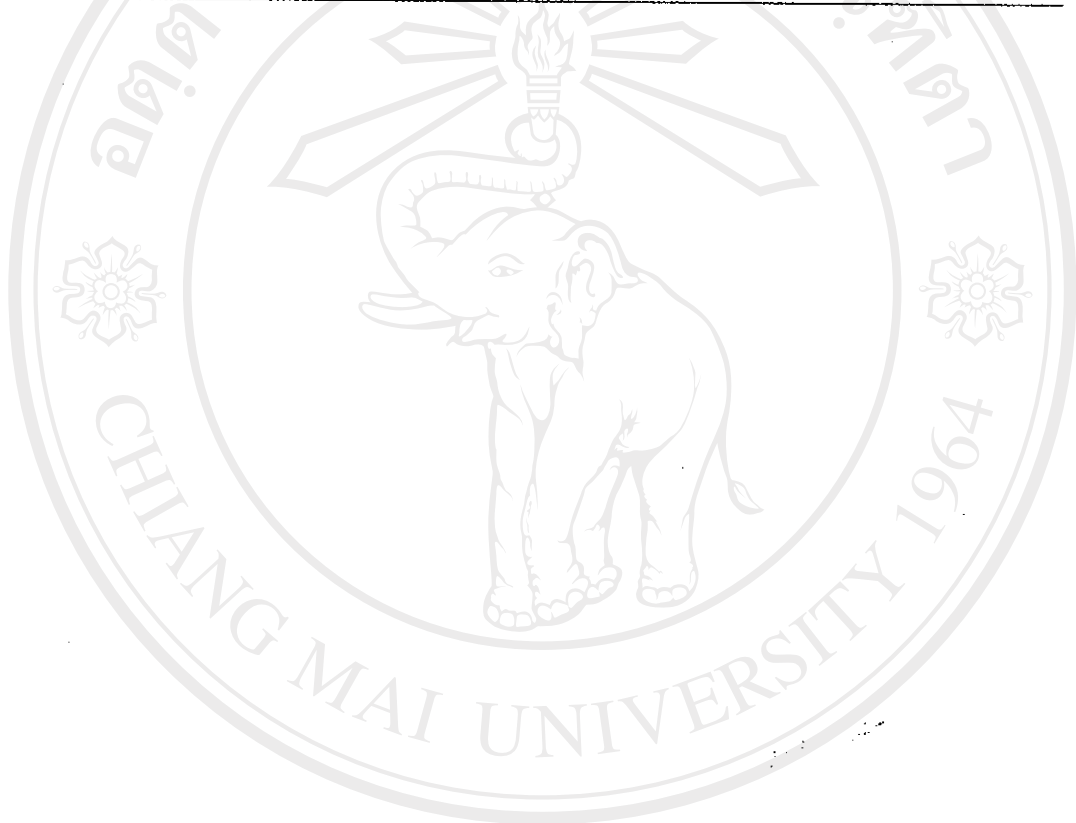
2. คำถามเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติของมารดาในการให้อาหารเสริมแก่เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี

- (K) 2.1 ท่านเคยเห็นหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับเด็กที่ผอม โตช้า พุงป่อง ตาลึกหรือไม่.....
ชาวบ้านคิดว่าเป็นโรคอะไร.....
เกิดจากสาเหตุใด.....
ลักษณะดังกล่าวป้องกันได้หรือไม่.....
ถ้าป้องกันได้ทำอย่างไร.....
- (K) 2.2 ท่านเคยได้ยินหรือรู้จักคำว่า "อาหารเสริม" (อาหารอื่นที่นอกเหนือจากนม) ที่ให้กับ
ทารกหรือไม่.....
มีอาหารอะไรบ้าง.....
อาหารเสริมมีความสำคัญอย่างไร.....
ท่านทราบจากใคร.....

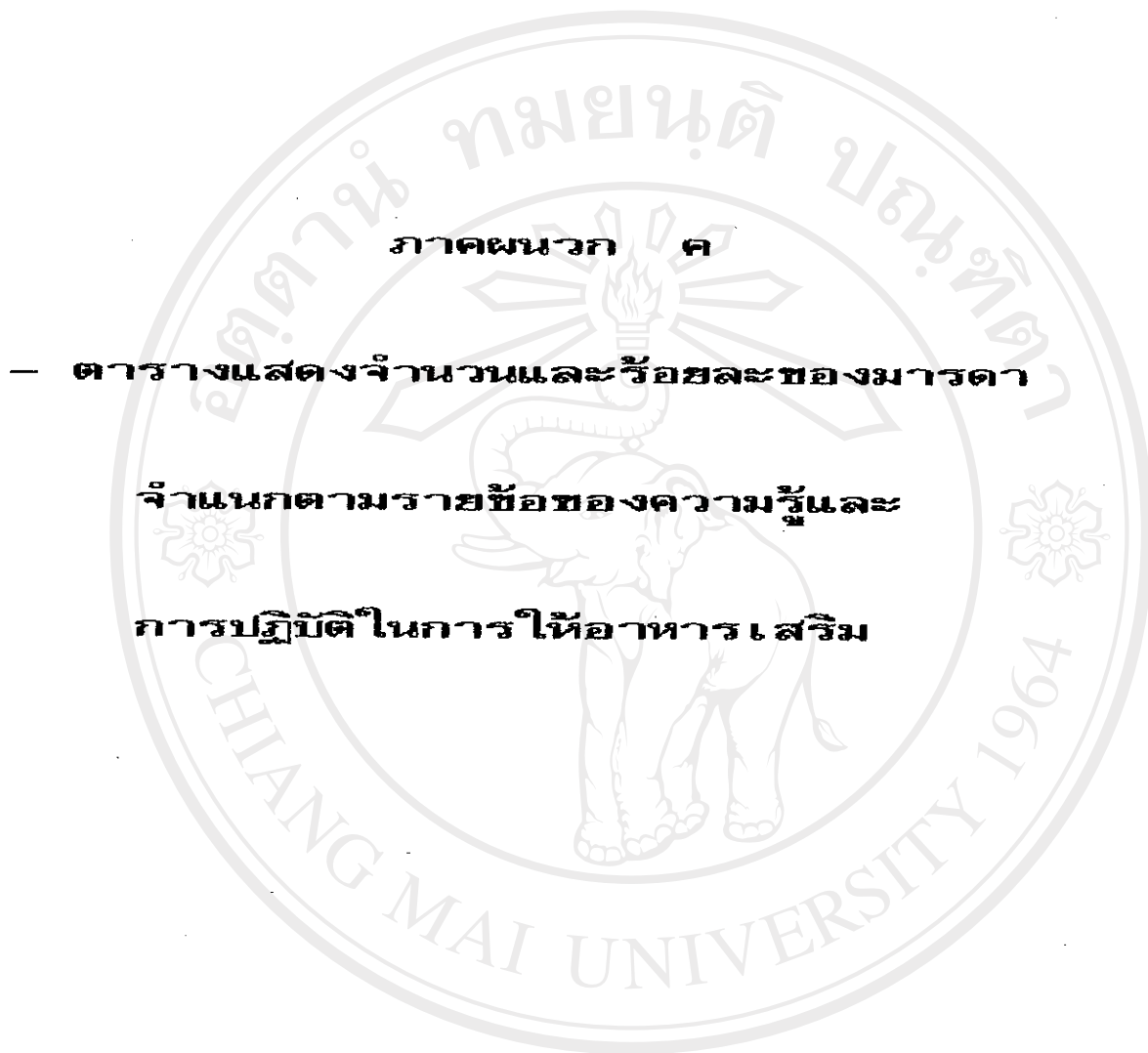
ความรู้	การปฏิบัติ
2.3 อาหารเสริมที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด สำหรับทารกอายุ 0-3 เดือน คืออะไร..... ทำไมถึงคิดเช่นนั้น.....	บุตรของท่าน ได้กินนมชนิดใดบ้าง..... ถ้าได้กินนมแม่ ได้กินจนถึงอายุ เท่าใด..... เพราะเหตุใด..... ถ้าได้กินนมผสม ได้กินจนถึงอายุ เท่าใด..... เพราะเหตุใด.....
2.4 การให้อาหารเสริมครั้งแรกแก่ทารก ควรให้เมื่ออายุเท่าใด..... เพราะเหตุใด..... ควรให้อาหารชนิดใดเป็นครั้งแรก..... ควรให้ในปริมาณเท่าใด..... เพราะเหตุใด.....	ท่านให้อาหารเสริมครั้งแรกแก่บุตรของท่าน เมื่ออายุเท่าใด..... เพราะเหตุใด..... ท่านให้อาหารชนิดใดเป็นครั้งแรก..... ท่านให้ในปริมาณเท่าใด..... เพราะเหตุใด.....
2.5 ทารกอายุ 0-3 เดือน ควรได้รับอาหาร เสริมอะไรบ้าง..... ทารกอายุ 4-5 เดือน ควรได้รับอาหาร เสริมอะไรบ้าง..... ทารกอายุ 6-7 เดือน ควรได้รับอาหาร เสริมอะไรบ้าง..... ทารกอายุ 8-10 เดือน ควรได้รับอาหาร เสริมอะไรบ้าง..... ทารกอายุ 11-12 เดือน ควรได้รับอาหาร เสริมอะไรบ้าง.....	ท่านให้อาหารเสริมชนิดใดบ้างแก่บุตรเมื่อ อายุตั้งแต่อายุ 0-3 เดือน..... เพราะเหตุใด..... 4-5 เดือน..... เพราะเหตุใด..... 6-7 เดือน..... เพราะเหตุใด..... 8-10 เดือน..... เพราะเหตุใด..... 11-12 เดือน..... เพราะเหตุใด.....

ความรู้	การปฏิบัติ
2.6 การทำอาหารเสริมของการกอายุต่ำกว่า 6 เดือนให้ละเอียดขึ้น ควรทำอย่างไร.....	ทำอาหารเสริมให้ละเอียดเพื่อให้บุตรของท่านกินเมื่ออายุต่ำกว่า 6 เดือน อย่งไร.....
2.7 การเตรียมอาหารเสริมแต่ละมื้อ ควรทำเมื่อใด..... เพราะอะไร.....	ทำเตรียมอาหารเสริมให้กับบุตรของท่านเมื่อใดในแต่ละมื้อ..... เพราะอะไร.....
2.8 การทำความสะอาดภาชนะที่ใช้เตรียมอาหารเสริมสำหรับการกอายุต่ำกว่า 6 เดือน ควรทำอย่างไร.....	ทำทำความสะอาดภาชนะที่ใช้เตรียมอาหารเสริมสำหรับบุตรของท่านในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 6 เดือน อย่งไร..... ทำไม่ถึงทำอย่างนั้น.....
2.9 ทารกควรได้รับอาหารเสริมครบทุกประเภทใน 1 มื้อ เมื่ออายุเท่าใด.....	บุตรของท่านได้รับอาหารเสริมครบทุกประเภทใน 1 มื้อ เมื่ออายุเท่าใด.....
2 มื้อ เมื่ออายุเท่าใด.....	เพราะเหตุใด..... 2 มื้อ เมื่ออายุเท่าใด.....
3 มื้อ เมื่ออายุเท่าใด.....	เพราะเหตุใด..... 3 มื้อ เมื่ออายุเท่าใด.....
	เพราะเหตุใด.....

ความรู้	การปฏิบัติ
2.10 เด็ก ๑-5 ปี ควรได้รับการชั่งน้ำหนัก บ่อยครั้งเพียงใด..... ทำไมถึงคิดเช่นนั้น.....	บุตรของท่านได้รับการชั่งน้ำหนักบ่อยครั้ง เพียงใด..... เพราะเหตุใด.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ค

– ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของมารดา

จำแนกตามรายชื่อของความรู้และ

การปฏิบัติในการให้อาหารเสริม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อของความรู้ในการให้อาหารเสริม

ความรู้เกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
ความแตกต่างของคุณภาพน้ำนมแม่ในระยะ		
หลัง 6 เดือนหลังคลอดกับระยะ 6 เดือนแรก		
ดีกว่า	6	14.63
เหมือนเดิม	21	51.22
น้อยกว่า	6	14.63
ไม่ทราบ	8	19.52
ความหมายของอาหารเสริมที่ควรให้		
แก่เด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี		
อาหารทั้งหมดที่เด็กได้รับ	2	4.88
อาหารที่เด็กได้รับนอกเหนือจากนมแม่	18	43.90
อื่นๆ (ซีเรียล)	10	24.39
ไม่ทราบ	11	26.83
ประโยชน์ของอาหารเสริม		
เพื่อให้อิ่ม	7	17.07
เพื่อให้อ้วน	5	12.20
เพื่อให้แข็งแรง	29	70.73

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อของความรู้ในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
ชนิดอาหารที่ทำให้ร่างกายและสมอง		
เจริญเติบโตได้มากที่สุด		
เนื้อสัตว์	10	24.39
ผักผลไม้	7	17.07
ข้าว	18	43.90
ไม่ทราบ	6	14.64
เด็กที่ได้รับอาหารไม่เพียงพอทำให้เกิดโรคได้		
ใช่	26	63.41
ไม่ใช่	4	9.76
ไม่ทราบ	11	26.83
ชนิดของนมที่เหมาะสมที่สุดสำหรับเด็ก		
นมแม่	41	100.00
ความถี่ของการชั่งน้ำหนักเด็ก		
ทุก 1 เดือน	3	7.32
ทุก 3 เดือน	30	73.17
ไม่ทราบ	8	19.51

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อของความรู้ในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
อายุเด็กที่ควรเริ่มให้อาหารเสริม		
ก่อน 7 วัน	1	2.44
7 - 29 วัน	1	2.44
30 วัน	2	4.88
2 เดือน	5	12.19
3 เดือน	32	78.05
การเตรียมอาหารเสริม		
เตรียมให้พอในแต่ละมื้อ	41	100.00
การทำอาหารเสริมให้ละเอียด		
ใช้ครกหรือช้อนบดกับชาม	39	95.12
เคี้ยวหรือขี้	1	2.44
แช่ข้าวค้างคืนแล้วเอามาตำ	1	2.44
การทำความสะอาดภาชนะของเด็กอายุต่ำกว่า 6 เดือน		
ล้างน้ำธรรมดา	3	7.32
ล้างน้ำสุก	24	58.53
ต้มหรือลวก	14	34.15
วิธีการเริ่มให้อาหารเสริม		
ให้ทีละอย่าง	33	80.49
ให้พร้อมกันหลายอย่าง	6	14.63
ไม่ทราบ	2	4.88

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อของความรู้ในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
ปริมาณอาหารเสริมที่ให้ในครั้งแรก		
ให้จนอิ่ม	2	4.88
1 - 2 ช้อนชา	27	65.85
ไม่ทราบ	12	29.27
อาการที่ควรสังเกตเมื่อให้อาหารเสริมครั้งแรก		
แต่ละชนิด		
อาเจียน	5	12.19
แน่นท้อง	22	53.66
ไม่ต้องสังเกต	14	34.15
จำนวนครั้งต่อวันในการให้อาหารเสริมครั้งแรก		
1 ครั้ง	26	63.42
2 ครั้ง	9	21.95
ไม่ทราบ	6	14.63
ชนิดอาหารเสริมที่ควรให้เป็นครั้งแรก		
ข้าว	31	75.61
กล้วย	1	2.44
ข้าวและกล้วย	5	12.19
ซีเรียล	3	7.32
ข้าวและซีเรียล	1	2.44

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อของความรู้ในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
อายุที่ควรได้รับอาหารเสริมครบทุกประเภท		
แกนมมแม่ 1 มื้อ		
0 - 3 เดือน	33	80.49
4 - 5 เดือน	2	4.88
6 - 7 เดือน	1	2.44
ไม่ทราบ	5	12.19
อายุที่ควรได้รับอาหารเสริมครบทุกประเภท		
แกนมม 2 มื้อ		
0 - 3 เดือน	5	12.19
4 - 5 เดือน	29	70.74
6 - 7 เดือน	5	12.19
8 - 9 เดือน	2	4.88
อายุที่ควรได้รับอาหารเสริมครบทุกประเภท		
แกนมม 3 มื้อ		
4 - 5 เดือน	2	4.88
6 - 7 เดือน	28	68.29
8 - 9 เดือน	7	17.07
10 - 12 เดือน	4	9.76

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อของความรู้ในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
อายุที่ควรเริ่มให้นมแม่		
ต่ำกว่า 1 เดือน	7	17.07
1 - 2 เดือน	23	56.10
3 - 4 เดือน	10	24.30
ไม่ทราบ	1	2.44
อายุที่ควรเริ่มให้ข้าว		
ต่ำกว่า 1 เดือน	2	4.88
1 - 2 เดือน	5	12.19
3 - 4 เดือน	33	80.49
5 - 6 เดือน	1	2.44
อายุที่ควรเริ่มให้กล้วย		
1 - 2 เดือน	5	12.19
3 - 4 เดือน	32	78.05
5 - 6 เดือน	3	7.32
ไม่ทราบ	1	2.44
อายุที่ควรเริ่มให้ไข่แดง		
3 เดือน	4	9.75
4 เดือน	10	24.39
5 - 6 เดือน	13	31.71
7 - 8 เดือน	3	7.32

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อของความรู้ในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
11 - 12 เดือน	1	2.44
ไม่ทราบ	10	24.39
อายุที่ควรเริ่มให้เนื้อสัตว์		
3 - 4 เดือน	4	9.76
5 - 6 เดือน	9	21.95
7 - 8 เดือน	10	24.39
9 - 10 เดือน	5	12.19
11 - 12 เดือน	2	4.88
ไม่ทราบ	11	26.83
อายุที่ควรเริ่มให้ดื่มนม		
3 - 4 เดือน	2	4.88
5 - 6 เดือน	10	24.39
7 - 8 เดือน	10	24.39
9 - 10 เดือน	4	9.76
11 - 12 เดือน	4	9.76
ไม่ทราบ	11	26.82
อายุที่ควรเริ่มให้ผัก		
3 - 4 เดือน	3	7.32
5 - 6 เดือน	7	17.07
7 - 8 เดือน	11	26.83
9 - 10 เดือน	7	17.07

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อของความรู้ในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
11 - 12 เดือน	6	14.64
มากกว่า 1 ปี	2	4.88
ไม่ทราบ	5	12.19
อายุที่ควรเริ่ม ให้ผล ไม่อื่นๆ ยกเว้น น้ำส้มคั้นและกล้วย		
3 - 4 เดือน	4	9.76
5 - 6 เดือน	7	17.07
7 - 8 เดือน	9	21.95
9 - 10 เดือน	9	21.95
11 - 12 เดือน	7	17.07
มากกว่า 1 ปี	2	4.88
ไม่ทราบ	3	7.32

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อปฏิบัติในการให้อาหารเสริม

การปฏิบัติเกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
ชนิดของนมที่ใช้เลี้ยงเด็ก		
นมแม่	40	97.56
นมผสม	1	2.44
ระยะเวลาที่เด็กได้รับนมแม่		
ไม่ได้รับนมแม่เลย	1	2.44
ต่ำกว่า 6 เดือน	4	9.75
6 - 9 เดือน	13	31.71
มากกว่า 9 เดือน	20	48.78
อายุไม่ถึงเกณฑ์หย่านม	3	7.32
ความถี่ของการชั่งน้ำหนักเด็ก		
ทุก 3 เดือน	15	36.58
อื่นๆ	4	9.76
จำไม่ได้ว่าเคยชั่งเมื่อใด	21	51.22
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44
อายุที่เริ่มให้อาหารเสริม		
ก่อน 7 วัน	1	2.44
7 - 29 วัน	12	29.27
30 วัน	6	14.63
2 เดือน	10	24.39
3 เดือน	9	21.95

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อปฏิบัติในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

การปฏิบัติเกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
อื่นๆ	2	4.88
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44
การเตรียมอาหารเสริม		
เตรียมให้พอในแต่ละมื้อ	40	97.56
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44
การทำอาหารเสริมให้ละเอียด		
ใช้ครกหรือช้อนบดกับชาม	33	80.48
เคี้ยวหรือสับ	6	14.64
แช่ข้าวค้างคืนแล้วเอามาตำ	1	2.44
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44
การทำความสะอาดภาชนะเด็กอายุต่ำกว่า 6 เดือน		
ล้างน้ำธรรมดา	20	48.78
ล้างน้ำสุก	17	41.46
ต้มหรือลวก	3	7.32
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44
วิธีการเริ่มให้อาหารเสริม		
ให้ทีละอย่าง	28	68.24
ให้พร้อมกันหลายอย่าง	12	29.27
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายข้อปฏิบัติในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

การปฏิบัติเกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
ปริมาณอาหารเสริมที่ให้ในครั้งแรก		
ให้จนอิ่ม	15	36.58
1 - 2 ช้อนชา	25	60.98
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44
อาการที่ได้สังเกตเมื่อให้อาหารเสริมครั้งแรกแต่ละชนิด		
อาเจียน	4	9.76
แน่นท้อง	22	53.66
ไม่ต้องการสังเกต	14	34.14
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44
จำนวนครั้งต่อวันในการให้อาหารเสริมครั้งแรก		
1 ครั้ง	10	24.39
2 ครั้ง	30	73.17
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44
ชนิดอาหารเสริมที่ให้ เป็นครั้งแรก		
ข้าว	25	60.97
กล้วย	1	2.44
ข้าวและกล้วย	10	24.39
ซีเรียล	2	4.88
ข้าวและซีเรียล	2	4.88
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายข้อปฏิบัติในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

การปฏิบัติเกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
อายุที่ได้รับอาหารเสริมแทนนม 1 มื้อ		
0 - 3 เดือน	9	21.95
4 - 5 เดือน	2	4.88
6 - 7 เดือน	1	2.44
ไม่ได้เริ่ม 1 มื้อ (เริ่ม 2 มื้อ)	26	63.41
อายุไม่ถึงเกณฑ์	3	7.32
อายุที่ได้รับอาหารเสริมแทนนม 2 มื้อ		
0 - 3 เดือน	27	65.85
4 - 5 เดือน	8	19.51
6 - 7 เดือน	1	2.44
8 - 9 เดือน	2	4.88
อายุไม่ถึงเกณฑ์	3	7.32
อายุที่ได้รับอาหารเสริมแทนนม 3 มื้อ		
4 - 5 เดือน	14	34.14
6 - 7 เดือน	18	43.90
8 - 9 เดือน	4	9.76
10 - 12 เดือน	2	4.88
อายุไม่ถึงเกณฑ์	3	7.32
อายุที่เริ่มให้น้ำส้ม		
ต่ำกว่า 1 เดือน	7	17.07
1 - 2 เดือน	22	53.66

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อปฏิบัติในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

การปฏิบัติเกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
3 - 4 เดือน	10	24.39
5 - 6 เดือน	1	2.44
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44
อายุที่เริ่มให้ข้าว		
ต่ำกว่า 1 เดือน	12	29.27
1 - 2 เดือน	14	34.14
3 - 4 เดือน	13	31.71
5 - 6 เดือน	1	2.44
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44
อายุที่เริ่มให้กล้วย		
ต่ำกว่า 1 เดือน	5	12.20
1 - 2 เดือน	11	26.82
3 - 4 เดือน	19	46.34
5 - 6 เดือน	3	7.32
11 - 12 เดือน	1	2.44
มากกว่า 1 ปี	1	2.44
อายุไม่ถึงเกณฑ์	1	2.44

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามราชข้อปฏิบัติในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

การปฏิบัติเกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
อายุที่เริ่มให้ไม่คง		
ไม่เคยให้	1	2.44
3 เดือน	6	14.63
4 เดือน	12	29.27
5 - 6 เดือน	15	36.58
7 - 8 เดือน	3	7.32
11 - 12 เดือน	1	2.44
มากกว่า 1 ปี	1	2.44
อายุไม่ถึงเกณฑ์	2	4.88
อายุที่เริ่มให้เนื้อสัตว์		
3 - 4 เดือน	6	14.63
5 - 6 เดือน	10	24.39
7 - 8 เดือน	13	31.71
9 - 10 เดือน	6	14.63
11 - 12 เดือน	1	2.44
มากกว่า 1 ปี	2	4.88
อายุไม่ถึงเกณฑ์	3	7.32

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อปฏิบัติในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

การปฏิบัติเกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
อายุที่เริ่มให้		
3 - 4 เดือน	4	9.76
5 - 6 เดือน	12	29.27
7 - 8 เดือน	11	26.82
9 - 10 เดือน	7	17.07
11 - 12 เดือน	3	7.32
มากกว่า 1 ปี	1	2.44
อายุไม่ถึงเกณฑ์		
อายุไม่ถึงเกณฑ์	3	7.32
อายุที่เริ่มให้		
ไม่เคยให้	1	2.44
3 - 4 เดือน	3	7.32
5 - 6 เดือน	5	12.19
7 - 8 เดือน	12	29.27
9 - 10 เดือน	9	21.95
11 - 12 เดือน	7	17.07
มากกว่า 1 ปี	1	2.44
อายุไม่ถึงเกณฑ์		
อายุไม่ถึงเกณฑ์	3	7.32

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามรายชื่อปฏิบัติในการให้อาหารเสริม (ต่อ)

การปฏิบัติเกี่ยวกับอาหารเสริม	จำนวน(คน) (N = 41)	ร้อยละ (100)
อายุที่เริ่มให้ผลไม่แน่นอน ยกเว้นน้ำนมแม่และกล้วย		
1 - 2 เดือน	1	2.44
3 - 4 เดือน	2	4.88
5 - 6 เดือน	7	17.07
7 - 8 เดือน	12	29.27
9 - 10 เดือน	8	19.51
11 - 12 เดือน	7	17.07
มากกว่า 1 ปี	1	2.44
อายุไม่ถึงเกณฑ์	3	7.32

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ นางสาวภาววรรณ วัชรประดิษฐ์
- วัน เดือน ปี เกิด 19 พฤศจิกายน 2496
- ประวัติการศึกษา
- สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนสตรีวัดโนนทัญนาลัย เชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา 2515
 - สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาพยาบาลและอนามัย มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา 2520
 - สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา 2521
 - สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาพยาบาลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2525
- ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน ปัจจุบันทำงานในฝ่ายการพยาบาลสาธารณสุข คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ